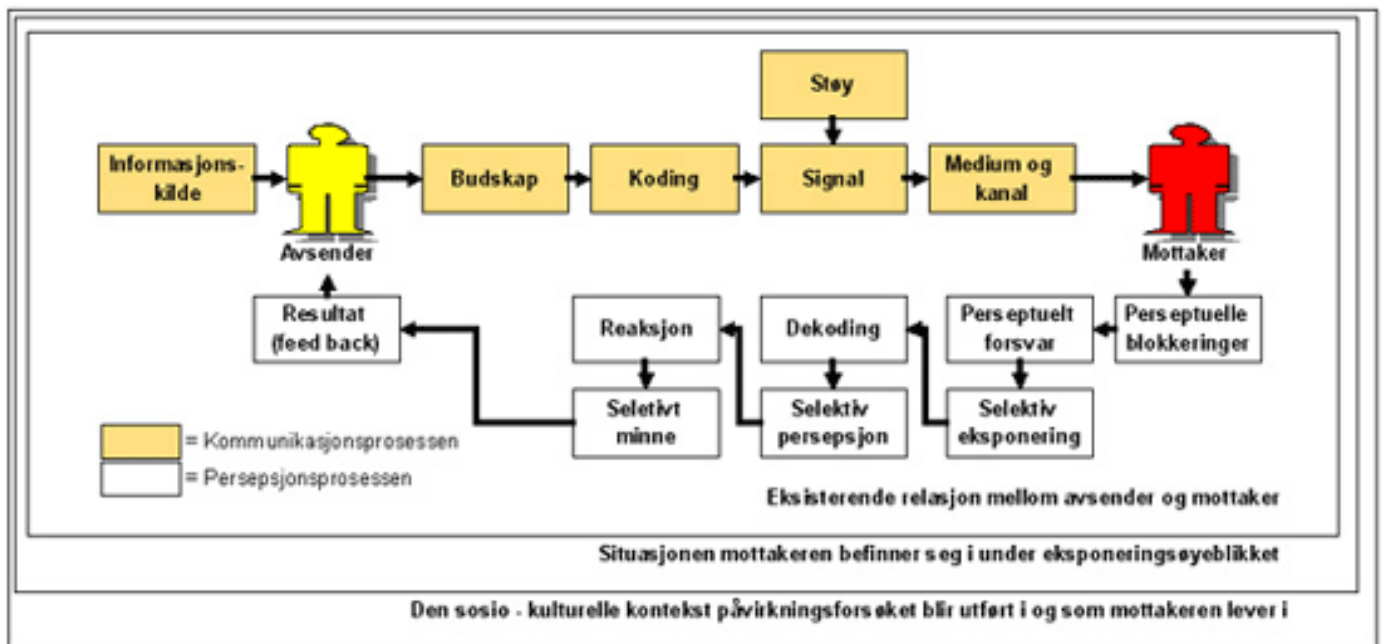

Kommunikasjonsteori

Et kompendium med de rådende teorier og modeller innen kommunikasjonsteori

Innhold

Innhold.....	2
Brukervilkår (terms of use).....	7
Hva er kommunikasjon?.....	8
Kjennetegn	8
Definisjon	9
Kulturer innen kommunikasjonforskning	9
Kommunikasjonsformer	10
Kommunikasjonstyper.....	10
Enveis- vs. Toveiskommunikasjon	11
Massekommunikasjon vs. personlig kommunikasjon	12
Personlig kommunikasjon	14
Massekommunikasjon.....	17
Markedskommunikasjon	18
Kommunikasjonsoppgaver.....	21
Et konkurransevirkemiddel.....	22
Hva er et medium og massemedia?.....	23
Hva er et medium (media)?	23
Primær-, sekundær- og tertiærmedier	24
Hva er en kanal (media kanal)?	24
Hva er et massemedium?	26
Kjennetegn ved digitale medier.....	27
Perspektiv.....	28
Teoretiske perspektiv for studier av massemedier	28
Konsensus- og konflikt teori.....	29
Pluralistisk og marxistisk perspektiv (teori)	30
Pluralistisk perspektiv (liberalistisk ideologi)	30
Marxistisk perspektiv (Autoritære medieideologi).....	31
Praktiske perspektiv	32
Makro/Mikroperspektiv	32
Mottaker perspektiv	33
Sender perspektiv	34
Medienes historiske utvikling.....	37
De grafiske mediene	38
Avisene (Dagspressen)	39
Fagpresse	40
Micromedier	41
Ukepresse	42
Plakat og trafikkreklame	43
Direkte reklame	44
De analoge mediene	46
Fjernsyn og TV-reklame	48
Radio	49
Kino.....	49
De digitale mediene	50
Viktige mileperler i medieutviklingen	52
Kommunikasjonsvirkemidler	56
Reklame.....	57

Direkte og indirekte reklame.....	60
Indirekte reklame	61
Direkte reklame	62
Grafiske- og analoge mediekkanaler	63
Public Relation (PR).....	64
Kjøreregler	65
Kriseledelse.....	66
Lobbying (korridorpolitikk)	67
Sales Promotion (SP).....	69
Trade promotion	70
Emballasje	71
Personlig salg.....	72
Salgsformer.....	75
Butikksalg	76
Feltsalg.....	77
Telefonsalg.....	77
En kostbar salgsform.....	78
Direkte markedsføring.....	79
Et interaktivt markedsføringsystem	80
Et eller flere medier benyttes.	81
Skape en målbar reaksjon	81
Hyppige markedsføringsaktiviteter	83
Fullfilment	83
Responsregistrering	84
Behandling av ordre og forespørsler	85
Purring	85
Lojalitet program.....	85
Sponsing.....	86
Norges fjerde største kommunikasjonskanal	86
Sponsormarkedet	87
Formålet med sponsorvirksomhet	88
Hvordan virker sponsing?	89
Ulike typer assosiasjoner.....	90
Hvordan måle effekten av sponsing?	91
Clarity og fit (samsvar)	92
Er noen typer assosiasjoner viktigere enn andre?	93
Aktivere sponsoratet.....	93
Hvordan måle fit i sponsing?	94
Høy fit - ikke alltid positivt?	95
Lav fit som strategisk utgangspunkt	97
Fit er fleksibelt.....	98
Sosiale medier og sosiale nettverk.....	99
Et resultat av et paradigmeskifte	99
Fra monolog til triolog kommunikasjon	99
Hva er sosialt medier?	100
Hva er sosiale nettverk?	101
Nettverksverdi	102
Reed's lov	102
Ulike typer sosiale medier	104
Sosiale medier og markedsføring.....	104

Word-of-mouth	105
Relasjonsbygging.....	106
Sosiale medier har 5 formål for en virksomhet.....	106
10 suksesskriterier for bruk av sosiale medier.....	108
Styr unna disse 10 fallgruvene	113
Hva er en kommunikasjonsmiks?.....	116
Anbefalt arbeidsmodell for kommunikasjonsvirkemiddel miksen	117
Kommunikasjonsmodeller	118
Hva kan vi lære av kommunikasjons-modellene?	120
Den lineære kommunikasjonsmodellen	120
Sender og mottaker	121
Budskap	123
Kanal og medium.....	124
Språket.....	126
Signal	129
Tilbakemelding	130
Støy	131
Informasjonskilde	132
Oppfumming	132
De tegnorienterte kommunikasjonsmodellene.....	134
Tekst og signaler som tegnsystem.....	136
Hva er et tegn ?	136
Koding av tegn	137
Perices tegnteori	138
Språk	140
All kommunikasjon er avhengig av et felles språk	140
En medfødt evne som starter før fødselen.....	141
Hva påvirker språk utviklingen?.....	142
Vi hører det vi vil høre	142
Et verktøy for å forstå og håndtere følelser.....	142
Klassifisering av språk	143
Verdens mest utbredte språk (i millioner talende).....	145
Budskapet.....	147
Budskapstyper.....	147
Faktastoff og nyheter (budskaptyper).....	147
Nyheter er kulturbestemte hendelser	150
Nyheter er et drama.....	152
Nyheter er en kompromissløsning.....	153
Hvorfor er ikke massemediene objektive?	157
Hvordan velger vi medium og budskap?	158
Språklige virkemidler.....	160
Allusjon og intertekst	160
Gjentakelse	160
Humor.....	161
Klisjé	161
Ironi	162
Kontrast	162
Metafor	163
Overdriving.....	164
Personifikasjon	164

Rim.....	165
Symbol	166
Sammenligning.....	166
Underdriving	167
Ordvalg	167
Denotasjon og konnotasjon.....	167
Synonym og antosym	169
Plussord og minusord.....	169
Eufemismer og usikkerhetsord	169
Feedforward.....	170
Stemning.....	170
Fyllord og slangord.....	170
Homofoner.....	171
Ordvalg du burde tenke nøye gjennom.....	171
Budskapet må ta hensyn til kulturen og kulturelle forskjeller	175
Kommunikasjon mellom ulike kulturer.....	176
Ikke-verbal kommunikasjon i kulturer	176
Argumentasjon og argumentasjonsteori.....	177
Argumentasjonens tre hovedbestanddeler:	178
Ensidig eller tosidig argumentering.....	178
Argumentenes rekkefølge.....	179
Hvem skal trekke konklusjonen	179
Emosjonell eller rasjonell argumentering?.....	179
Argumentasjon som prosess og produkt.....	180
Bryt ikke radikalt med mottakerens forventningsbilde	180
Bruk av stereotyper	181
Modeller for å skrive en selgende tekst.....	181
SPIN - modellen	182
ÅFK (Årsak - Fordel - Konsekvens)	182
EFU - metoden (Egenskap - Fordel - Utbytte).....	185
Tekst- og budskapsanalyser	186
Analysere for å produsere	187
Analysere for å forske	188
Analyse til skolebruk	188
Makt og påvirkning.....	189
Hvorfor bruker vi massemedia?.....	190
Massemedias påvirkningskraft	191
"De allmektige mediene"	193
"De maktesløse mediene"	194
Persepsjonsprosessen.....	194
Tostegs hypotesen	195
Kritikk av tostegshypotesen	198
"De mektige mediene".....	198
Medias plass i samfunnet	204
Medienes makt og byttemodellen.....	205
Sosialisering	206
Kultivasjonsteorien (Cultivation theory)	207
Dagsordenfunksjon	209
Taushetsspiralen (spiral av stillhet)	210
Informasjonskløfter og digitale skiller	211

Hvorfor oppstår informasjonskløfter?	212
Digitale skiller	213
Globale skiller	214
Media - Den fjerde statsmakt.....	215
Interne interessegrupper	217
Eksterne interessegrupper	220
Myndighetene	221
Påvirkning og manipulasjon.....	222
Hvordan hjernen (ikke) fungerer	224
System 1 og 2	224
Rasjonalitet i det irrasjonelle	224
Heuristikkene styrer	225
Dichter og det ubevisste	226
Påvirkning på pensum.....	226
Manipulerte preferanser	228
Kunnskapens verdi	229
En dyktig manipulator og manipulatorens taktikker	230
Manipulatorens taktikker.....	232
Forandrer seg ikke.....	233
Kommunikasjonseffekter.....	234
S-O-R modellen (kommunikasjonseffekter)	235
AIDA (AIDAS) – modellen.....	236
Hierarki av effekter	239
Bevissthet.....	239
Kunnskap.....	239
Liking	239
Preferanse	239
Overbevisning	240
Kjøp.....	240
Fra 6 til 3 trinn for å forklare atferden.....	240
6 grunnprinsipper for påvirkning	241
Gjensidighet.....	241
Sosiale bevis.....	243
Autoritet.....	244
Indre Konsistens.....	245
Knapphet	246
Like og bli likt (sympati prinsippet).....	248
Andre råd	249
Push- og pull - strategier (trykk- og trekk kommunikasjon)	250
Push - strategier (trykk-kommunikasjon)	250
Pull-strategi (trekk-kommunikasjon)	251

Brukervilkår (terms of use)

Dette er en e-bok bestående av flere artikkelserier hentet fra:

<http://kunnskapssenteret.com/>

E-boken er lastet ned for personlig bruk. Det er ikke lov til å kopiere innholdet eller spre det til andre uten skriftlig samtykke på forhånd. Andre kan laste ned sin egen e-bok ved å bestille den her:

<http://kunnskapssenteret.com/ebooks/>

Ønsker du å bruke artikkelserien som en del av et undervisningsopplegg kan du inngå en klasse- eller partneravtale som gir deg muligheten til å distribuere kopier til alle dine elever og kursdeltakere. Nærmere informasjon finner du her:

<http://kunnskapssenteret.com/abonnement/>

Kort om Kjetil Sander (f.1968)

Etter at Kjetil ble uteksaminert fra NMH/BI i 1996 jobbet han først som markeds- og systemsjef i NorgesGruppen Servering ASA, før han kastet seg på ".com-bølgen" og ble "grunder" og "forretningsutvikler".

Siden slutten av 1990-tallet har han vært involvert i mer enn 10 selskaps-etableringer og enda flere spin-off og konsepter. Selv om hovedvekten har vært IT relaterte selskaper og konsepter, har han også vært med på å etablere alt fra barer og klesforretning til konsulent-, telemarketing-, eiendoms- og reiselivsselskap. Noe som har gjort han til en ressursperson innen forretningsutvikling og –drift generelt.

På fritiden har han også bygd opp Kunnskapssenteret.com siden 2001, hvor han har fungert som ansvarlig redaktør og skrevet de drøye 2100 artiklene på høtskole- og universitetsnivå som ligger her (per nov. 2015).

I tillegg driver han flere egenutviklede portaler og nettavis, ved siden av å jobbe som daglig leder for webbyrået og hostingsselskapet OnNet AS i Oslo. Samtidig som han har styreverv i flere norske og utenlandske selskaper.

Nettsider: <http://kunnskapssenteret.com>

Facebook: <http://facebook.com/kunnskapssenteret.com/>

E-post: redaksjonen@kunnskapssenteret.com

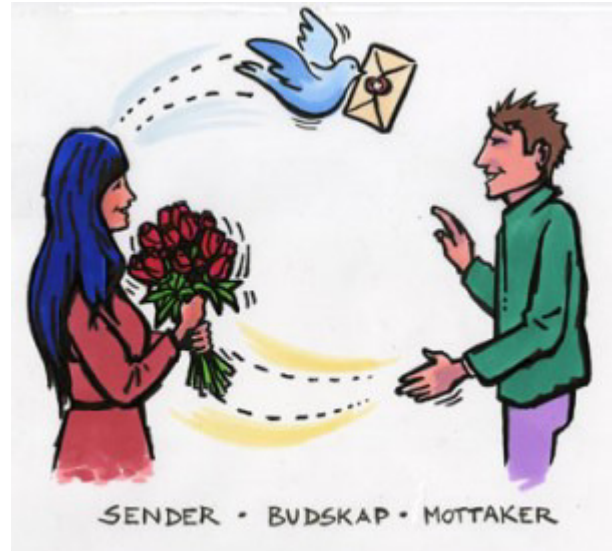
Hva er kommunikasjon?

Kommunikasjon stammer fra det latinske ordet "*kommunisere*" (*communicare*) som betyr:

"å gjøre felles"

Kjennetegn

Ved å kommunisere kan følelser, erfaringer, kunnskap, meninger, opplevelser, tanker og ønsker gjøres felles for flere mennesker, forutsatt at sender og mottaker tolker budskapet på samme måte.

Kommunikasjon blir av den grunn sett på som et middel til fellesskap. Siden det finnes mange måter "*å gjøre noe felles*" på, finnes det også mange forskjellige former for kommunikasjon. Et grunnleggende skille går mellom verbal (ord) og ikke-verbal (kroppsspråk) kommunikasjon.

Gjennom kommunikasjon forteller vi andre hvem vi er, hva vi står for og hva vi mener om andre. Det samme gjør dem som mottar vårt budskap. Dette kalles **toveis kommunikasjon**, i motsetning til **enveis kommunikasjon** hvor mottakeren av budskapet ikke har noen mulighet til å gi en direkte tilbakemelding.

Kommunikasjon:

- gir lærdom, innsikt og forståelse om ukjente fenomen og årsakssammenhenger
- formidler og deler kunnskap, erfaringer, meninger, tanker, verdier, normer, informasjon og viten
- gjør det mulig for mennesker å samhandle og forene krefter, innsats, kunnskap, erfaringer, intensjoner, interesser osv.